Anul al 62-lea
6 Pagini

EXEMPLARUL 30 LEI
Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 60 Joi 15 Martie 1945
6 Pagini

ABONAMENTE
UNIVERSUL
SĂPTĂMÂNA
Lei 1600 pe 3 luni
Lei 3.000 pe 6 luni
DUMINICA
Lei 2000 pe 3 luni
Lei 3900 pe 6 luni
ȘI VOIOSITĂȚI
50% în plus

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

ABONAMENTE
UNIV. COPIILOR
6 l. 950-12 l. 1700 lei
ZIARUL ŞTIINŢELOR
6 l. 900-12 l. 1600 lei
VESELIA 6 l. 650-12 l. 1150 lei
TR. SUFLET 6 l. 500 lei
12 l. 980 lei UNIV. LITER
6 l. 1350 12 l. 2400

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR
ION LUGOSIANU

ARDEALUL IN SĂRBĂTOARE

MARILE FESTIVITĂŢI DE ERI DELA CLUJ, IN PREZENŢA M. S. REGELUI, — A D-LUI A. I. VÂŞINSKI ŞI A MEMBRILOR GUVERNULUI.-CUVÂNTĂRILE ROSTITE

Toate suferinţele şi umilirile îndurate timp de patru ani, din clipa brutalei hotărîri dela Viena, au luat sfârşit şi solemnităţile dela Cluj desfăşurate eri în inima Ardealului, la Cluj, vin să consfinţească repararea nedreptăţii ce îndoliase toate sufletele româneşti. Pentru noi reîntregirea Ardealului nu înseamnă doar câştigul teritorial, nici numai restabilirea justelor fruntarii; Transilvania este leagănul românismului, este conştiinţa naţională care de milenii stă treză răspândind lumina prin dascălii şi cărturarii cari ţineau mereu aprinsă făclia dragostei de neam.

Şi miracolul perseverenţei afirmării a românismului dincolo de crestele munţilor, este cu atât mai demn de ţinut în seamă cu cât popor de plugari şi de muncitori, românii ardeleni veacuri dearândul au trebuit să se susţină ei înşişi, căile propăşirii moderne şi ale instrucţiunii superioare fiindu-le greu accesibile atât în vremea absolutismului habsburgilor, cât şi în vremea dualismului.

Aşa se poate înţelege cât de cruntă a fost lovitura dictatului dela Viena, şi ce sărbătoare naţională, ce moment istoric pentru neamul întreg reprezintă realipirea la trupul ţării a Transilvaniei de Nord, moment istoric subliniat de prezenţa la Cluj a M. S. Regelui, a guvernului ţării şi a înalţilor oaspeţi, în frunte cu E. S. Andrei I. Vâşinski.

Căldura, entuziasmul şi bucuria cu care populaţia întreagă a Clujului a întâmpinat oficialităţile în frunte cu tânărul nostru Suveran, au luat caracterul unor permanente şi emoţionante ovaţionări dela gară până la Catedrala ortodoxă, — unde s'a oficiat serviciul religios, — de aci în piaţa Libertăţii, unde s'a desfăşurat marea serbare populară şi apoi la Prefectură, unde s'a făcut consfinţirea solemnă a realipirii Transilvaniei de Nord.

„Vrem ca această ţară, România democratică şi România liberă, să fie patria tuturor cetăţenilor, să fie patria acestor popoare convieţuitoare, să fie mama ocrotitoare pentru toţi şi pentru toate. Dacă vom face aşa, vom clădi o temelie ţării noastre româneşti, pe care nimeni nu o va putea dărâma", a spus d. prim ministru dr. Petre Groza în discursul rostit la serbarea din Piaţa Libertăţii. Tot aci, E. S. d. Andrei I. Vâşinski, primul locţiitor al comisarului poporului pentru afacerile străine al U.R.S.S., în numele guvernului sovietic şi în numele armatei roşii, a luat cuvântul.

Uralele nesfârşite ale mulţimei n'au rămas doar în cuprinsul Clujului, ci vibraţiile neasemuitei bucurii au cuprins inimile tuturor românilor, din toate colţurile ţării, au răsunat ca un ecou puternic în toate sufletele româneşti pătrunse de elocvenţa îndrumărilor rostite de preşedintele consiliului de miniştri d. dr. Groza:

„Faceţi ca ziua de mâine după acest sângeros război, să devină ziua muncii creatoare şi să înălţăm pe ruinele acestui mare şi sângeros război, căminurile noastre din nou, căminurile tuturor sălăşluindu-se în ele din nou fericirea individuală, fericirea familiară şi fericirea colectivă".

MAJESTATEA SA REGELE MIHAI I

MAREŞALUL I. V. STALIN

CLUJUL

In dimineaţa zilei de 11 Octombrie 1944 trupele sovietice şi române pătrundeau victorioase în Cluj.

Generalul de corp de armată Mihail Gheorghe, şeful marelui stat major al armatei române care se găsea atunci în Ardeal, raportând Suveranului României intrarea izbândă glăsuia în mesajul său că, „divizia românească a 18-a munte pusă pentru aceste operaţiuni sub ordinele comandamentului de armată sovietic s'a acoperit de glorie, după comunicarea făcută mie personal de către comandamentul sovietic."

La această ştire Majestatea Sa Regele Mihai I a răspuns următoarele:

„Vă mulţumesc călduros pentru ştirea eliberării oraşului Cluj atât de scump întregului neam românesc. Transmiteţi vă rog ofiţerilor, subofiţerilor şi trupei unităţilor ruse şi române, cari s'au acoperit de glorie în această vitejească acţiune, întreaga Mea recunoştinţă".

După cinci luni, Suveranul României, Majestatea Sa Regele Mihai I, a primit în Piaţa Libertăţii a oraşului Cluj „atât de scump întregului neam românesc". înconjurat de Patriarhul României, de membrii guvernului şi de înalţii oaspeţi şi în mijlocul unui cald entuziasm defilarea trupelor biruitoare şi a populaţiei româneşti.

Clujul, capitala Ardealului românesc, a avut astfel legitima cinste de a fi primul oraş în care Suveranul ţării — prin bărbăţia Căruia s'a putut relua firul istoric al destinelor neamului românesc, — a păşit spre a salut tricolorul biruitor şi revenirea la patria mumă a Transilvaniei de Nord. Solemnitatea dela Cluj, desfăşurată în prezenţa d-lui A. I. Vâşinski, ministru adjunct pentru afacerile externe al Uniunii Sovietice şi urmată de primul consiliu de miniştri, ţinut pe pământul eliberat al Ardealului, rămâne un eveniment de o importanţă deosebită, strâns legat de istoria atât de zbuciumată a Ardealului nostru.

Fosta cetate a şovinismului maghiar, în care magnaţii şi asupritorii unguri interziceau pătrunderea spiritualităţii româneşti, devenise după 1918 mândria muncii româneşti. Prin stăruinţă românească, în decurs de mai bine de două decenii, Clujul şi schimbase cu totul aspectul. Din citadela şovinismului maghiar, reacţionară şi posomorită, Clujul devenise oraşul tânăr viu, plin de avânt, dornic de cultură şi de manifestări artistice, cu porţile larg deschise pentru tot ce era lumină, generozitate, suflet, adevăr, cultură. Generaţia românească liberatoare dela 1918, prin munca şi prin patriotismul ei, a dat Clujului farmecul unui oraş occidental în care virtuţile româneşti s'au putut desfăşura în deplină libertate. Temeliile vieţii politice administrative şi culturale ale Ardealului liber, au fost solid aşezate în acest mândru oraş a cărui faimă de lumină şi cultură n'a încetat să treacă hotarele României. Simbol al unităţii naţionale, centru politic, capitală a unei scumpe provincii, Clujul prin Episcopia lui ortodoxă şi prin cea greco-catolică îşi împletise tradiţia lui românească de credinţă creştină cu aceea a întregului neam şi în sunetele clopotelor bisericilor lui nu se mai tânguiau dureri de mărdări, ci vibrau elanurile libere ale sufletului românesc. Prin Universitatea lui tăunără dar mândra lui universitate, — şi prin toate străduinţele lui artistice şi culturale, prin teatrul lui, prin opera lui, prin Pinacoteca lui, prin farmecul vieţii lui intense, Clujul a devenit darul nepreţuit cu care eliberarea Ardealului a îmbogăţit tezaurul moral al poporului român. Prin viaţa lui economică, prin activitatea lui comercială, el a înzestrat timp de mai bine de două decenii economia naţională a întregii Transilvanii şi a îmbogăţit economia întregii Românii.

Dar a venit ziua blestemată când s'a săvârşit cea mai odioasă nedreptate şi când Clujul şi întregul Ardeal de Nord au fost din nou smulse României. A venit anul nefast 1940. Orgoliul şovinismului maghiar pusese iar stăpânire pe scumpul nostru Cluj şi în patru ani a făcut tot ce i-a stat în putinţă ca să-i distrugă sufletul. Nu a reuşit decât să stoarcă lacrimi, să provoace suferinţe, să înmulţească mormintele. Sufletul românesc al Clujului a rămas neatins.

Şi ieri, când Suveranul ţării a pătruns în Clujul, din nou şi pentru totdeauna eliberat, acest suflet românesc a radiat în jurul tânărului Rege toată căldura pe care El şi-o păstrase în ciuda tuturor nelegiuirilor din timpul ocupaţiei hortiste.

IN PIAŢA LIBERTĂŢII

Clujul, capitala Ardealului, este în mare sărbătoare.

Populaţia oraşului şi a satelor vecine a venit în număr impresionant să salute pe Regele Ţării, care pentru prima dată, după 5 ani, păşeşte pe pământul Ardealului de Nord.

Drapelul ţării şi al Naţiunilor Unite fâlfâie pe toate instituţiile şi casele particulare.

Clujul trăieşte una din cele mai mari zile ale lui.

SOSIREA SUVERANULUI

La ora 10.30, M. S. Regele Mihai I a descins din vagon, pe peronul gării Cluj, întâmpinat de patru fete îmbrăcate în costume naţionale şi de un flăcău cu pâine şi sare.

Primarul Clujului, d. Adrian Butnaru, I-a urat bun venit.

Dela gară, Suveranul a plecat la marea Catedrală ortodoxă.

Pe tot parcursul M. S. Regele a fost îndelung aclamat de populaţie.

I. P. S. Patriarh Nicodem aştepta pe M. S. Regele pe treptele Catedralei.

Din zeci de mii de glasuri se înalţă un urat măreţ, care salută pe M. S. Regele, pe d. Andrei Vâşinski, pe d. Petre Groza şi pe membrii guvernului.

I. P. S. Patriarh urmat de M. S. Regele urcă treptele Catedralei. Înaltul ierarh îi prezintă Evanghelia.

Suveranul, urmat de cler, intră în biserică.

S'a oficiat o impunătoare slujbă religioasă, răspunsurile fiind date de corul Patriarhiei.

După slujbă, Suveranul urmat de înalţii demnitari, s'a dus în piaţa Libertăţii, unde s'a desfăşurat marea adunare populară.

Populaţia aclamă cu uralе nesfârşite. Muzica armatei roşii defilează în faţa unei companii de puşcaşi.

M. S. Regele ia loc în tribună, urmat de comandantul corpului VI armată.

Muzica intonează Imnul Regal.

Alături de Suveran se află d. Andrei Ianuarevici Vâşinski, locţiitor al comisarului poporului pentru afacerile străine al U.R.S.S., d-nii: dr. Petru Groza, preşedintele consiliului, Gh. Tătărăscu, vicepreşedinte, membrii guvernului şi reprezentanţii autorităţilor.

Mii de steaguri ale naţiunilor unite şi placarde cu diferite inscripţii, în care se preamăreşte actul, fluturâ pe deasupra masei de capete.

Străluceşc ochii femeilor, bărbaţilor şi bătrânilor, toate străzile sunt populate de acelaşi sentiment al dorinţei împlinite.

Lumea s'a îngrămădit în jurul tribunei, strigând: „Trăiască Regele!" „Trăiască Petre Groza!" „Trăiască Guvernul!".

Nici cordoanele de soldaţi n'au putut să oprească entuziasmul mulţimii, care voia să fie cât mai aproape de Suveran.

Poporul aclamă pe Mareşalul Stalin, marele conducător de popoare, apărătorul democraţiei, care ne-a redat Ardealul de nord.

CUVÂNTAREA D-LUI DR. TEOFIL VESCAN

Primul a luat cuvântul d. prof. *Teofil Vescan*, care a spus următoarele:

Sire.

In numele populaţiei din Nordul Ardealului, reprezentată prin Comitetul Frontului Naţional Democrat din Nordul Ardealului vă salutăm în mijlocul nostru ca suprem Comandant al vitezelor armate de eliberare române.

In numele întregei populaţii a Nordul Ardealului, fără deosebire de origină etnică şi de credinţă suntem convinşi că Majestatea Voastră va da tot concursul tinerei democraţii româneşti pentru atingerea ţelurilor sale, pentru crearea unei Românii cu adevărat libere democrate şi independente.

Să trăiţi Majestate!

Adresându-se apoi d-lui Andrei I. Vâşinschi prim locţiitor al comisariului poporului pentru afacerile străine al U. R. S. S., d. Teofil Vescan a spus printre altele:

„Aprobarea Mareşalului Stalin de a permite la cererea guvernului nostru instalarea administraţiei româneşti în Nordul Ardealului va fi imboldul cel mai puternic pentru democratizarea ţării noastre şi suntem convinşi prin măsurile pe care le vom lua pentru apărarea liniştei în spatele frontului şi respectarea drepturilor de egalitate ale populaţiilor conlocuitoare că pacea va reveni între popoare.

Trăiască d. Andrei Ianuarevici Vâşinschi (aplauze puternice).

Trăiască Mareşalul Stalin (aplauze puternice şi îndelung repetate).

Suntem convinşi că guvernul d-lui Petru Groza, în fruntea căruia se găseşte un ardelean va face totul ca să desăvârşească această operă de reîncadrare.

Cu încredere în viitorul nostru să strigăm cu toţii să trăiască Frontul Naţional Democrat".

CUVÂNTAREA D-LUI IORDACHY LAYOŞ

In numele Comitetului executiv al muncitorilor români şi unguri din Nordul Ardealului salutăm pe primul om al ţării, Majestatea Sa Regele Mihai şi primul guvern cu adevărat democrat.

Salutăm popoarele sovietice şi pe reprezentanţii armatei roşii aici prezenţi.

Vorbesc în numele unei părţi din ţară, care a suferit enorm de mult timp de mai multe veacuri şi în care a fost tot timpul disputată de unii şi de alţii. Aici s'au întâlnit două popoare care au suferit mult şi cari exact de cinci luni de zile de când au fost eliberate de către armata roşie îşi dau seama ce înseamnă Libertatea, ce înseamnă ca fiecare să poată vorbi în propria lui limbă, şi ce înseamnă pentru aceia cari au nu numai datorii dar au şi dreptul de a participa la conducerea vieţii publice.

Ştiu că noul guvern este primul guvern al României moderne care proclamă egalitatea pentru toate popoarele conlocuitoare. Ştiu că acest guvern nu numai că cinsteşte democraţia, dar o şi sprijină din toate puterile lui.

Ne găsim aici în faţa poporului lui Dosza şi în faţa poporului lui Horia. De acum înainte amândouă aceste popoare trebue să trăiască împreună în pace şi libertate.

CUVÂNTAREA D-LUI PRIM-MINISTRU PETRU GROZA

După ce a vorbit d. A. I. Vâşinski, a luat cuvântul d. prim ministru dr. Petre Groza, care a spus:

Prieteni şi Prietene,

Am adus în Nordul Ardealului cuvântul guvernului ieşit din voinţa populară care a fost înregistrat de către factorul constituţional, Majestatea Sa Regele (urale prelungite). **Destinul poporului a vrut ca să se întâlnească această voinţă populară cu voinţa Regelui, pecetluind astfel un drum pe care plecăm, acela al democraţiei adevărate care nu poate fi altceva decât dragostea între cetăţenii aceleaşi ţări, răvna şi hotărîrea de a se respecta unii pe alţii, fără deosebire de naţionalitate sau religie.**

Trebue să vă obişnuiţi, fraţi ardeleni, cu gândul că ura trebue scoasă din mijlocul nostru, ura care a făcut ca toate popoarele să sângereze să suporte atâta greu şi atâtea suferinţi. Scoateţi din sufletul vostru orice urmă de ură. Faceţi ca să putem păşi la era nouă, la lumea nouă, de care s'a vorbit atâta şi pe care am visat-o atâţia, pentru care au luptat atâţia. Faceţi ca ziua de mâine, după acest sângeros război să devină ziua muncii creatoare, ca să ridicăm, pe ruinele acestui mare şi sângeros război, căminurile noastre din nou, căminurile tuturor, sălăşluindu-se în ea din nou fericirea individuală: fericirea familiară şi fericirea colectivă.

Fraţi ardeleni, răsfoiţi istoria, paginile ei triste şi sângeroase şi veţi vedea că am meritat să păşim odată în această eră nouă.

Noi suntem hotărîţi să smulgem din crearele întunecate, dacă au mai rămas, orice ideie a revanşei. Noi nu mai vrem ca aceste două popoare: poporul român şi poporul maghiar, pe care destinul neamuriior le-a aşezat alături, să trăiască în veşnică duşmănie. Noi nu vrem ca la marile cotituri ale istoriei ele să se întâlnească ca duşmane. Noi vrem să ne întâlnim în pasnică convieţuire, vrem ca această ţară, România democratică, România liberă (urale puternice) **să fie patria tuturor cetăţenilor, să fie patria acestor popoare conlocuitoare, să fie mama ocrotitoare pentru toţi şi toate.**

Dacă vom face aşa vom clădi o temelie a ţării noastre româneşti pe care nimeni nu o va putea dărâma.

Dacă am repeta greşelile trecutului am ispăşi din nou greu şi poate sângeros.

Am încheiat fiindcă timpul este scurt, adresându-vă o mulţumire din suflet pentru calda primire pe care ne-aţi pregătit-o, pentru răbdarea d-voastră de a sta în acest frig şi pe acest timp greu ceasuri întregi, poate chiar zile, cei cari veniţi de departe, ca să ne putem vedea ochi în ochi, să prindem curaj noi dela d-voastră, d-voastră dela noi, păşind înainte pe acest drum pe care ni-l deschide marea noastră aliată Uniunea Sovietică. (Urale prelungite, mulţimea entuziasmată manifestă îndelung pentru Uniunea Sovietică), **în frunte cu marele ei conducător Mareşalul Stalin** (urale prelungite).

Alături de bunii noştri prieteni cari sunt aici: Excelenţa Sa primul locţiitor al comisarului poporului pentru afaceri străine al U.R.S.S. şi alături de colaboratorii d-sale, generalii Uniunei Sovietice (urale puternice) **reprezentând armata roşie** (urale puternice) **mulţumită căreia şi în tovărăşia căreia am putut elibera Ardealul de Nord de sub jugul fascist hitlerist.**

Să strigăm cu toţii:

Trăiască marea noastră aliată Uniunea Sovietică (urale prelungite).

Trăiască România liberă şi democrată (urale prelungite).

Trăiască Majestatea Sa Regele Mihai I (urale prelungite).

DEFILAREA

A urmat defilarea.

Au defilat, pe rând o companie din armata roşie, apoi o companie din armata română şi numeroase care alegorice şi ţărani.

Cu aceasta, măreaţa solemnitate din piaţa Libertăţii s'a terminat.

RECEPŢIA DELA PREFECTURA JUDEŢULUI

In sala de festivităţi a prefecturii jud. Cluj, a urmat o recepţie. Regele ţării şi înalţii demnitari s'au adunat aci ca să consfinţească actul solemn de readucere a Ardealului la Patria mumă.

Sunt prezenţi în sală şefii de autorităţi din Ardeal, conducătorii organizaţiilor partidelor reprezentate în guvern, reprezentanţii Academiei, preşedintele Inaltei Curţi de Casaţie, reprezentanţii tuturor cercurilor intelectuale ale ţării.

Sosesc pe rând toţi membrii guvernului, cari au asistat la solemnitate.

N'au lipsit nici reprezentanţii presei străine şi ai agenţiilor din străinătate.

Intreaga asistenţă grupată pe reprezentanţe de autorităţi, aşteaptă intrarea M. S. Regelui.

In dreapta tronului pe care urmează să se aşeze Suveranul sunt ofiţerii generali, în faţă stau reprezentanţii presei, iar în stânga, reprezentanţii clerului.

Reporterii fotografi şi-au aşezat prins reflectoarele spre a imortaliza acest moment impresionant.

Reprezentanţii autorităţilor sunt aşezaţi după ordine protocolară.

Intră M. S. Regele, care e primit cu ovaţii nesfârşite. Suveranul e urmat de şeful guvernului, d. dr. Petre Groza şi d-nii A. I. Vâşinscki, Gh. Tătărăscu şi de generalii armatei rosii.

D. Vasile Bogăţeanu, prefectul jud. Cluj, a întâmpinat pe Suveran cu următoarele:

CUVÂNTAREA D-LUI PREFECT VASILE POGĂŢEANU

SIRE,

Populaţia judeţului şi municipiului Cluj, capitala Ardealului, cel mai frământat teritoriu din istoria poporului nostru, salută cu încredere reîncadrarea Nordului Ardealului în viaţa de Stat a României, solemnitate efectuată în prezenţa Majestăţii Voastre.

Ardealul a fost leagănul luptătorilor în decursul veacurilor începând cu Dacii lui Decebal şi terminând cu lupta actuală de desrobire a popoarelor împotriva fascismului.

Dictatul dela Viena a vrut să sfâşie în două trupul Ardealului, separându-l de restul ţării, dar vitezele armate sovietice de sub comanda Mareşalului Stalin şi armatele române de sub comanda Majestăţii Voastre au pus capăt acestor încercări vremelnice şi criminale.

Faptul că Nordul Transilvaniei a servit ca Teatru de război, a lăsat urme adânci în viaţa socială, economică, administrativă şi culturală a acestei regiuni.

Suntem convinşi că guvernul nostru prin sprijinul Majestăţii Voastre, va asigura refacerea grabnică a acestui colţ de ţară care doreşte să contribue şi el la rândul său la lupta de eliberare a Europei de sub jugul fascist.

Salutăm călduros în mijlocul nostru pe d. Prim locţiitor al comisarului poporului pentru afacerile străine ai U.R.S.S. Andrei Ianuarevici Vâşinschi.

Trăiască Uniunea Sovietică!

Trăiască Majestatea Sa Regele!

Populaţia judeţului Cluj va lupta din răsputeri pentru o Românie liberă democrată şi independentă.

CUVÂNTAREA D-LUI PRIM-MINISTRU PETRU GROZA

Au urmat prezentările de rigoare, după care a luat cuvântul d. prim ministru dr. P. Groza.

Majestate, iubiţi prieteni,

Am venit în mijlocul populaţiei Ardealului de Nord aducând salutul fraţilor din celelalte părţi ale ţării pentru care ştiu că aveţi toate sentimentele de adâncă prietenie după cum le au şi dânşii.

Sarcinile noastre sunt mari şi grele, dar noi trebue să ne dăm silinţă să le facem faţă. Pentru aceasta avem nevoe de tot efortul fiecăruia din d-voastră, al fiecăruia individual şi al tuturor laolaltă. Toţi trebue să ne punem umărul să ne reclădim o ţară, o patrie pentru noi toţi, fără deosebire de neam şi religie.

Tratatul dela Viena a apăsat greu asupra noastră, îndeosebi asupra ardelenilor. A fost un adevărat calvar care părea fără de sfârşit pentru toţi cei pe cari acest blestemat tratat îi atingea. Eu am trăit împreună cu d-voastră aceste zile, aceste luni, aceşti ani şi vă amintiţi foarte bine câci spuneam mereu: „Mare nenorocire că s'au exploatat adversităţile dintre popoarele conlocuitoare ale Transilvaniei, spre răul unei ţări, spre nenorocirea fiecăruia şi român şi maghiar". Vă amintiţi unele acţiuni de retorsiune când regimul fascist dictatorial maghiar a lovit şi persecutat pe atâţia români, când regimul dictatorial fascist român a călcat în picioare atâtea sentimente maghiare şi a lovit atâţi maghiari. Fiecare lovea pe celalalţi după cum regimul maghiar fascist lovea pe cetăţenii de origină română şi regimul român fascist lovea pe cetăţenii de origină maghiară. A fost o nesfârşită întrecere în a face rău.

Când în toamna anului trecut s'au petrecut aici cele ce s'au petrecut, invadând o ceată de fascişti români în Ardealul de Nord, veniţi cu gândul revanşei şi răzbunării, ştiţi ce s'a petrecut în sufletul românesc din Ardealul de Nord văzând cum a fost evacuată administraţia noastră. Eu îmi pot închipui starea sufletească a fiecărui român din Ardealul de Nord în clipa când după o mică bucurie a venit ordinul de evacuare.

S'a făcut o greşeală — şi mai mult decât o greşeală: o crimă. N'au înţeles glasul vremurilor aceci cari au venit aici. N'au păşit pe drumurile democraţiei sincere în acest Ardeal de Nord. Ei au venit pe linia fascismului hitlerist de revanşă, de războinare şi au făcut ceeace ştiţi că au făcut. A fost foarte greu de reparat aceste lucruri. Şi spuneam mereu partidelor istorice, conducătorilor acestor partide istorice cari pe vremuri au jucat un rol frumos în istoria neamului nostru: „Fiţi sinceri democraţi, faceţi ca marii aliaţi ca Uniunea Sovietică, a cărei armată viteză a eliberat acest Ardeal de Nord prin luptă alături de armata română să creadă în democraţia noastră sinceră şi veţi avea Ardealul de Nord în 24 de ore". N'au crezut. Au perseverat în greşelile lor. S'a întâmplat ceeace ştiţi.

Marele noroc pentru ţara aceasta, pentru popoarele acestei ţări, a fost că Majestatea Sa Regele (urale prelungite) a înregistrat voinţa populară care se manifesta vertiginos, aşa încât încă odată după 23 August, ţara noastră a trecut în chip norocos peste un

(Continuare în pag. 3-a)

D. DR. PETRU GROZA

M. S. REGELE SOSEŞTE AZI IN CAPITALĂ

Astăzi dimineaţă soseşte în Capitală M. S. Regele, I. P. S. S. Patriarhul Nicodim şi Guvernul Ţării venind de la Cluj.

La ora 5 după amiază în Piaţa Palatului va avea loc o mare manifestaţie pentru sărbătorirea redării Ardealului de Nord României.

❖

Ministerul educaţiei naţionale invită şcolile de grad secundar de stat şi particulare din Capitală, să ia parte prin delegaţii de elevi şi eleve, (mai ales din clasele superioare), însoţiţi de profesori, la manifestaţia de simpatie pentru delegaţiile aliate şi membrii guvernului care se reîntorc dela Cluj, unde au sărbătorit revenirea Ardealului, pe care graţie armatelor şi bunăvoinţei marei noastre vecine URSS, am putut să-l avem din nou şi pentru totdeauna lângă patria mamă!

In acest scop, delegaţiile se vor înşira pe calea Victoriei, de la Blocul Generala până în bulevardul Elisabeta, Miercuri, 14 Martie a. c., la ora 17.

TRUPELE ROMÂNE IŞI ÎMBUNĂTĂŢESC POZIŢIILE IN CEHOSLOVACIA

MARELE STAT MAJOR AL ARMATEI

COMUNICAT

ASUPRA OPERAŢIUNILOR DIN ZIUA DE 13 MARTIE 1945

In Munţii Tatra Mică, pe un viscol puternic, care a înăsprit foarte mult operaţiile, trupele Armatei 4-a Române au continuat atacurile, ocupând mai multe înălţimi importante, puternic apărate de inamic.

Numeroasele contraatacuri germano-maghiare, însoţite de tunuri de asalt şi care de luptă, au fost respinse sângeros.

In regiunea Sud Zvolen, trupele Armatei 1-a Române şi-au îmbunătăţit poziţiile ocupate în ajun, cu toată dârza rezistenţă a inamicului.